

STOWARZYSZENIE NA RZECZ SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH

PODWÓRKO NASZA WSPÓLNA PRZESTRZEŃ

RAPORT, KONIN 2019



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności



Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

PODWÓRKO NASZA WSPÓLNA PRZESTRZEŃ



Foto., Emilia Wasielewska

CELEM PROJEKTU BYŁO WZMOCNIENIE LOKALNYCH WIĘZI I POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO WSPÓLNOTY, A TAKŻE PODJĘCIE DZIAŁAŃ NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI I ATRAKCYJNOŚCI WSPÓLNYCH PRZESTRZENI.

Niniejszy raport powstał w ramach zadania „Podwórko - nasza wspólna przestrzeń” w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Rewitalizacja konińskiej Starówki - opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem” ramach konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast. Projekt realizowany był przez Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych we współpracy z Urzędem Miejskim w Koninie, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020. Z pięciu kamienic miejskich zostały wyłonione dwa podwórka, na których mieszkańcy wspólnie angażując się przeprowadzili zmiany.

WSTĘP

Raport, który mają Państwo w ręku, powstał po 9 miesiącach pełnych zaangażowania i współpracy pracowników Stowarzyszenia Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, pracowników Urzędu Miejskiego w Koninie, mieszkańców kamienic przy ulicy Mickiewicza 20 i Kaliskiej 20, architektów i pracowników PGKiM.

Podwórka są strefą prywatności mieszkańców, a równocześnie przestrzenią miejską, ogólnodostępną.

Współpraca z mieszkańcami rozpoczęła się od działań animacyjnych na podwórkach,

Poprzez rozpoznanie potrzeb lokatorów i tworzenie projektów, które będą odpowiedzią na potrzeby, po realnie przeprowadzone zmiany w formie nasadzeń zieleni, utwardzenia terenu czy uporządkowania placu zabaw dla dzieci. Przy ogromnym zaangażowaniu liderów, wyłonionych w trakcie spotkań na podwórkach i architektów udało się uzyskać pozytywną opinię konserwatora zabytków do utworzonych wspólnie projektów. Koncepty przechodziły wiele przeobrażeń. Efektem końcowym są podwórka piękne i zadbane odpowiadające na potrzeby mieszkańców.

DWA PODWÓRKA Z
PIĘCIU OTRZYMAŁY
ŚRODKI I
MIESZKAŃCY
WSPÓLNYMI SIŁAMI
DOKONALI
NIEZWYKŁYCH
RZECZY.



Foto., Joanna Szymczak

WSPÓŁPRACA

LUZDZIE BEZ KTÓRYCH PROJEKT BY SIE NIE UDAŁ

LIDERKI I LIDERZY NA PODWÓRKACH



**PRZEMYSŁAW
POGODA**



**DANUTA
POGODA**



**ROBERT
BARTCZAK**



**MILENA
DEKIER**

Foto., Emilia Wasielewska, Paweł Pachulski, Joanna Szymczak

Z uwagi na niesprzyjający jesienny termin rozpoczęcia projektu oraz krótki wiosenny czas na prace w terenie, zadanie to nie było łatwe. Wymagało ciągłej współpracy i zaangażowania zespołu oraz sprawnej komunikacji z pracownikami Urzędu Miasta Konina.

W osiągnięcie przemian zaangażowani byli:

- Liderzy podwórek:

Przy ulicy Kaliskiej 20

Milena Dekier, Robert Bartczak

Przy ulicy Mickiewicza 20

Danuta Pogoda, Przemysław Pogoda

- Zespół Stowarzyszenia Na Rzecz

Spółdzielni Socjalnych:

Emilia Wasielewska, Tadeusz Mirski ,

Karolina Dereżyńska, Maria Lewandowska i

Joanna Szymczak

-Pracownicy Urzędu Miejskiego:

Dorota Czerniejewska i Bernadeta Bezulska

Wydział Działalności Gospodarczej

Mariusz Kaczmarczyk - Wydział Urbanistyki

i Architektury

Elżbieta Wojnarowska - Wydział Gospodarki

Komunalnej

Kazimierz Fabiszak - PGKiM

-Uczniowie i nauczyciele Zespołu Szkół

Budownictwa i Kształcenia Zawodowego

im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie

klasa technikum architektury krajobrazu

-Projektantka Oktawia Miłucha

-Architektka Marika Sypniewska

-Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

w Koninie:

Jolanta Stefaniak

Grzegorz Budnik

SCHEMAT I KALENDARIUM DZIAŁAŃ

Proces angażowania mieszkańców w tworzenie koncepcji zagospodarowania podwórek poprzedzony był konsultacjami z pracownikami Urzędu Miejskiego w Koninie. Wspólnie opracowano schemat działania i metody pracy, do których należą: wywiad bezpośredni, rozmowa, obserwacja, spotkania, warsztaty i ankieta.

ZADANIE	DATA
ETAP 01 PORADNIK DOBRYCH PRAKTYK DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE	SIERPIEŃ 2018
ETAP 02 ZWIAD BADAWCZY / KONSULTACJE SPOTKANIE "KONIN OD PODWÓRKA"	WRZESIEŃ - PAŹDZIERNIK 2018
ETAP 03 CYKL 12 WARSZTATÓW	LISTOPAD - GRUDZIEŃ 2018
ETAP 04 OPRACOWANIE I WDROŻENIE KONCEPCJI ZAGOSPODAROWAŃ	STYCZEŃ- KWIECIEŃ 2018
ETAP 05 KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA	9 MAJA 2019 R.

KONSULTACJE

Bezpośrednimi odbiorcami działań byli mieszkańcy 5 zaniedbanych podwórek na terenie Starówki w Koninie (łącznie 165 osób).

Mieszkańcy kamienic, których dotyczy projekt, to w dużej mierze osoby w trudnej sytuacji życiowej, które wymagają szczególnego wsparcia. W środowisku tym występuje problem obniżonej aktywności zawodowej a zwiększona tendencja uzależnienia od używek.

Działaniami zostały objęte podwórka przy kamienicach na ulicach:

- Kaliskiej 20
- Kolskiej 23 i 25
- Mickiewicza 20
- Wojska Polskiego 9
- 3 Maja 41

PRZEDMIOT KONSULTACJI

Obszarem konsultacji była przestrzeń przy kamienicach na terenie konińskiej starówki objęta nadzorem konserwatora zabytków. Podwórka są zaniedbane i w bardzo złym stanie.

Właścicielem wszystkich zaangażowanych w projekt podwórek jest Miasto Konina, a terenami zarządza Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Koninie.



Foto., Emilia Wasielewska

SPOSÓB INFORMOWANIA

Informacje o projekcie i zaproszenia o spotkaniach były rozwieszane na podwórkach i na drzwiach wejściowych do kamienic z kilkudniowym wyprzedzeniem. Mieszkańcy byli także zapraszani osobiście przez animatorki.

Tylko trzy osoby wyraziły chęć otrzymywania zaproszeń poprzez SMS.

Informacje o projekcie i spotkaniach zamieszczano także na stronach internetowych:

www.rewitalkonin.pl

www.spoldzielnie.org

Utworzono także projektowy adres e-mail podworka@spoldzielnie.org jednakże wpływające wiadomości nie były ani merytoryczne, ani nie dotyczyły projektu.

REKOMENDACJE

Najbardziej skuteczne informowanie na spotkania było wówczas kiedy mieszkańcy otrzymywali zaproszenie zarówno bezpośrednio od animatorek jak i informacje papierową pozostawioną na terenie zamieszkania (ulotka/ plakat) oraz na kilka godzin wcześniej przypominającego SMSa

Foto., Joanna Szymczak



OD DRZWI DO DRZWI

WIZYTY ANIMATORÓW (2 OSOBY) MIAŁY NA CELU ZAPOCZĄTKOWAĆ BUDOWANIE ZAUFANIA I POZYTYWNYCH RELACJI Z MIESZKAŃCAMI, ZAPOZNAĆ ICH Z IDEA I CELEM PROJEKTU



Foto., Emilia Wasielewska

Budowanie relacji zaczęliśmy od „pukania od drzwi do drzwi”.

Celem było nawiązanie osobistych kontaktów i zbudowanie wzajemnego zaufania a także danie możliwości wyjaśnienia wszelkich wątpliwości. Wystuchaliśmy wszystkich uwag i informacji.

Indywidualne spotkania z mieszkańcami miały miejsce w okresie sierpień-wrzesień 2018 r. i były pierwszym i kluczowym elementem późniejszych działań.

**BUDOWANIE RELACJI
POWINNO OPIERAĆ SIĘ NA
SŁUCHANIU POTRZEB GRUPY,
REAGOWANIU NA
INFORMACJE ZWROTNE
PŁYNĄCE OD SPOŁECZNOŚCI,
DIALOGU NA TEMAT OBAW I
PRZEKONAŃ, PROWADZENIU
OTWARTEGO DIALOGU.**

KAWIARENKA OBYWATELSKA

NA SPOTKANIU MOŻNA BYŁO ZAPOZNAĆ SIĘ Z PUBLIKACJĄ „PODWÓRKOWE INSPIRACJE”, KTÓRE PREZNTUJĄ 10 RÓŻNYCH INSPIRACJI W ZAKRESIE ORGANIZACJI I ZAGOSPODAROWANIA PODWÓREK



Foto., Joanna Szymczak

Chodząc od mieszkania do mieszkania animatorzy zapraszali równocześnie do udziału w otwartym spotkaniu „Konin od podwórka”, w formie kawiarenki obywatelskiej, na którym zostały przekazane niezbędne informacje dotyczące projektu, jak warunki zagospodarowania przestrzennego czy wymogi konserwatora zabytków jako że realizacja projektu odbywała się w strefie ochronnej.

Spotkanie zorganizowane zostało w Centrum Organizacji Pozarządowych w Koninie, w którym wzięli udział: mieszkańcy, lokalne organizacje pozarządowe, pracownicy Urzędu

Miejskiego i jednostek podległych a także inni zainteresowani- łącznie 28 osób.

Był to moment inspiracji do lokalnej aktywności. Przedstawiono katalog „Podwórkowe inspiracje” z 10 różnymi pomysłami w zakresie organizacji i zagospodarowania podwórek. Wśród przedstawionych inspiracji znalazło się **PODWÓRKO JAKO:**

1. miejsce spotkań, gdzie budowane są sąsiedzkie relacje
2. przestrzeń dla dzieci, dzięki której mogą odkrywać piękno świata
3. teren do aktywności fizycznej – ćwiczenia i sport
4. ogród sąsiedzki – pasja do natury

Podwórkowe Inspiracje

KATALOG POMYSŁÓW

Foto., Emilia Wasielewska

5. kino sąsiedzkie – dzielenie się filmową pasją
6. miejsce wyciszenia – przestrzeń dla siebie
7. sąsiedzka wypożyczalnia – razem mamy więcej
8. sztuka uliczna – barwy myśli na murach
9. warsztat – pasja tworzenia
10. miejsce dla zwierząt – dbałość o naszych matych przyjaciół.

Chcieliśmy pokazać jak wiele jest możliwości przeobrażenia podwórka a także, że może stać się miejscem dla wszystkich mieszkańców. Na podwórku możemy spędzać czas aktywnie, ale można i znaleźć obszar na odpoczynek i wyciszenie. Możemy urządzić plac zabaw dla dzieci i postawić ławki dla osób starszych. Wszystko zależy od potrzeb i marzeń mieszkańców. Katalog powstał w oparciu o rozwiązania na poznańskich podwórkach, ale możliwe do przeprowadzenia w każdym mieście.

Katalog dostępny jest na stronach internetowych:
www.spoldzielnie.org
www.rewitalkonin.pl

Na spotkaniu wspólnie z uczestnikami próbowaliśmy odpowiedzieć m. in. na pytania: Jak sprawić, żeby codzienność w Koninie była przyjemniejsza? Jak znajdować sojuszników przy rozwiązywaniu problemów mieszkańców? Jaki potencjał mają podwórkowe inicjatywy? Czy też, jak wspólnymi, sąsiedzkimi siłami można wykreować lepszą, łagodniejszą rzeczywistość wokół siebie? W spotkaniu wzięli udział pracownicy Urzędu Miejskiego w Koninie i jednostek podległych, lokalne NGO i mieszkańiec podwórka przy ul. Wojska Polskiego. Kluczową rolą była dyskusja dotycząca możliwości zaangażowania się różnych osób w działania projektowe.

SPOTKANIA NA PODWÓRKACH



Foto., Joanna Szymczak

Konsultacje i zaangażowanie mieszkańców jest kluczowe we wprowadzaniu zmian.

Aby przekonać mieszkańców do wspólnej pracy, zorganizowano spotkania na każdym z 5 podwórek, tak by wszyscy mieli możliwość wypowiedzenia się na temat stanu terenu oraz własnych marzeń i wizji.

W spotkaniach brali udział praktycznie wszyscy mieszkańcy kamienic objętych projektem, także dzieci i młodzież.

**-ANIMACJA MUSI
ZAKŁADAĆ WIELOKROTNE
OSOBISTE SPOTKANIA
Z MIESZKAŃCAMI**

SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI

ISTOTNYM ELEMENTEM SĄ SPOTKANIA POZA TERENAMI KAMIENIC, KTÓRE UKAZUJĄ POZIOM INICJATYWY I ZAANGAŻOWANIA SIĘ MIESZKAŃCÓW W DZIAŁANIA



Foto., Joanna Szymczak, Emilia Wasielewska

W spotkaniach „na podwórkach” uczestniczyli prawie wszyscy zainteresowani mieszkańcy. Łatwiej i chętniej mieszkańcy przychodzili na spotkania na swoich podwórkach, niż na spotkanie zorganizowane w Centrum Organizacji Pozarządowych. W trakcie „spotkań podwórkowych” wyłonili się liderzy, z którymi trwała dalsza praca podczas 12 warsztatów. Wynikiem były wypracowane pomysły przeniesione na papier przez uczniów technikum architektury krajobrazu przy Zespole Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie.

WNIOSKI:

- animatorzy muszą cechować się wysokim poziomem umiejętności miękkich, facylitatorskich
- istotnym elementem są spotkania poza terenami kamienic, które ukazują poziom inicjatywy i zaangażowania się mieszkańców w działania

ANKIETA

NARZĘDZIEM ZBIERANIA OPINII MIESZKAŃCÓW BYŁA ANKIETA, KTÓREJ WZÓR STANOWI ZAŁĄCZNIK NR 1 DO NINIEJSZEGO RAPORTU. ANKIETĘ DOSTAŁ KAŻDY MIESZKANIEC DO RĘKI OD ANIMATOREK. OSOBOM STARSZYM I DZIECIOM ANIMATORKI POMAGAŁY UZUPEŁNIENIU FORMULARZA. ZEBRANO ŁĄCZNIE 48 ANKIET

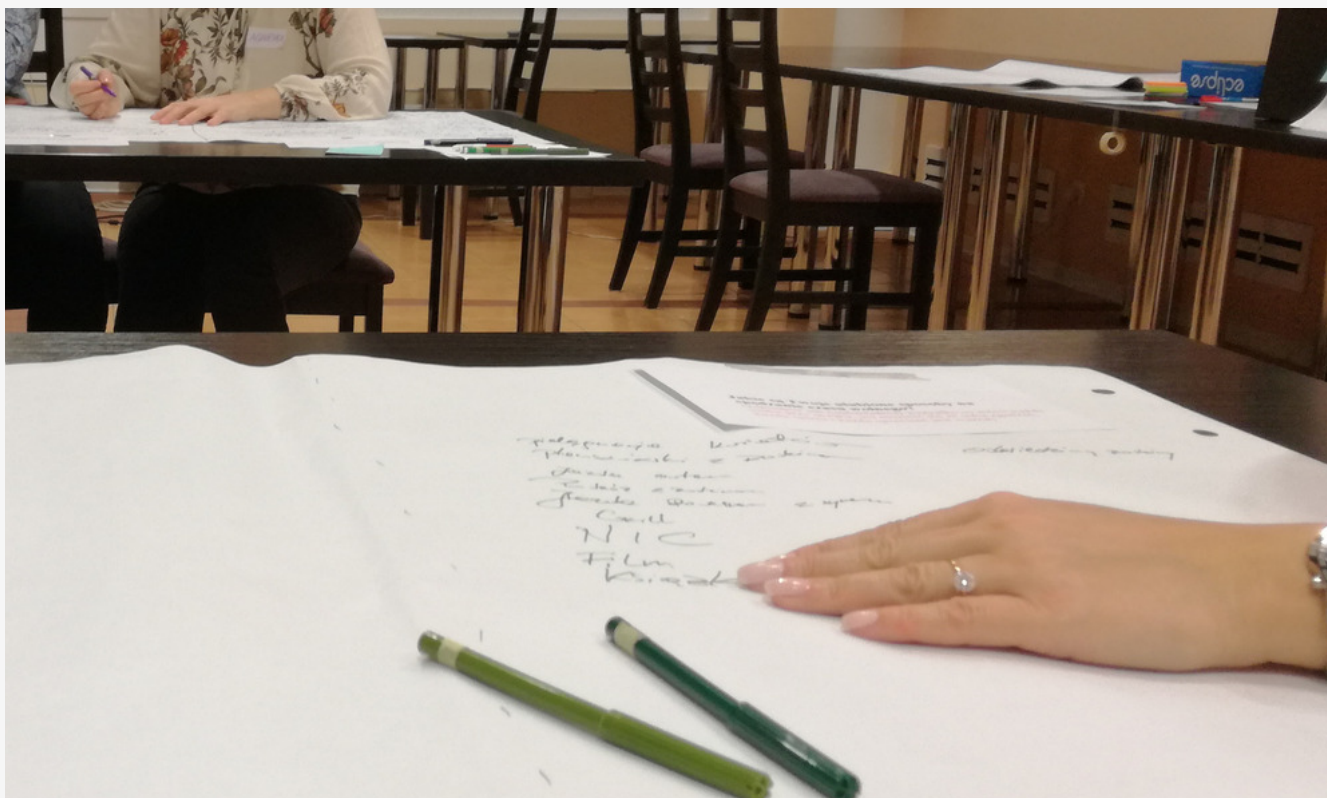


Foto., Emilia Wasielewska

Ankiety wypełniane były przed spotkaniami na podwórkach. Chodziło o zebranie wiedzy z jaką mieszkańcy przystępują do projektu i późniejszych spotkań.

By zapoznać się z informacjami, które płyną prosto z serc mieszkańców i nie są jeszcze skażone projektowymi schematami. W dużej mierze to, co mieszkańcy wypełnili w ankiecie, miało wydzwięk na kolejnych etapach pracy z nimi w trakcie spotkań.

CO MIESZKAŃCY POWIEDZIELI O PODWÓRKU?

Na wszystkich 5 podwórkach mieszkańcy podkreślali, iż teren jest zaśmiecony i zabrudzony psimi odchodami. Właściciele psów nie sprzątają po swych pupilach, dodatkowo zwracano uwagę na samochody parkujące „gdzie popadnie”, nie rzadko pod samymi oknami bądź wejściem do klatek. Brakuje regularnego sprzątnia.

ULICA KALISKA 20

KAMIENICĘ ZAMIESZKUJE 69 OSÓB, W 21 LOKALACH.



Foto., Google Maps

Mieszkańcy podkreśli fakt coraz gorszych warunków mieszkaniowych: brak dozorczy, brak sprzątanía (za duży teren na jedną osobę), ciągły brud, budynek nie ma ciepłika i trzeba palić w piecach kaflowych, kanalizacja wymaga nakładów finansowych, brak domofonów i zamykanych drzwi. Podwórko jest duże ale chaotycznie urządzone, co wpływa na brak miejsc parkingowych i parkowanie „gdzie popadnie”. Na podwórku parkują również rodzice dzieci ze szkoły znajdującej się naprzeciwko kamienicy, mimo znaku zakazu wjazdu. Mieszkańcy nie czują się bezpiecznie na podwórku, zdarzały się kradzieże i podpalenia. Podwórko nie jest utwardzone, wala się wszędzie piach.

W porze wiosenno-letniej kurzy się, a porą jesienno-zimową jest błoto. Trawa utrzymała się tylko w miejscach gdzie nie dojeżdżają i nie parkują auta, czyli w okolicach drzew i placu zabaw. Urządzenia do zabaw dla dzieci nie tworzą widocznego placu zabaw a są porozkładane na dużej przestrzeni, także tuż pod oknami mieszkańców. Na środku podwórka jest stara, zdewastowana fontanna, która zarosła trawą i przysypana została piachem. Przestrzeń stwarza wrażenie bardzo nieuporządkowanej i chaotycznej. Brak tu terenów z trawą i zielenią, miejsc do wypoczynku i relaksu.

Ta sama przestrzeń wykorzystywana jest również jako miejsce wyprowadzania psów jak i plac zabaw dla dzieci.

ULICA MICKIEWICZA 20

KAMIENICĘ ZAMIESZKUJE 20 OSÓB, W 6 LOKALACH

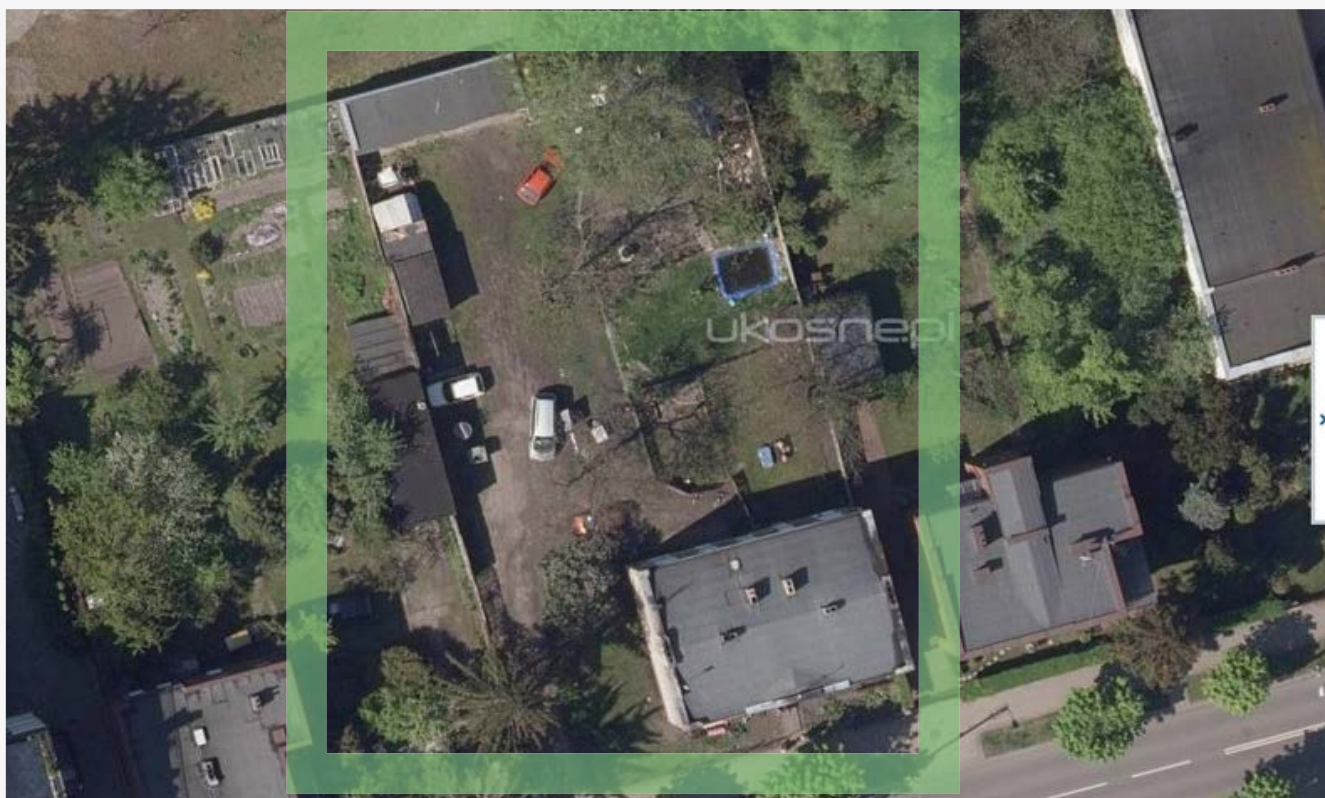


Foto., www.ukosne.pl

Mieszkańcy wskazali jako główne problemy: odstrasżająca elewacja, dziury w podłodze na klatce schodowej, nieużytkowane i częściowo zasypane piwnice, w których zalęgły się szczury.

Przestrzeń stwarza wrażenie bardzo nieuporządkowanej i chaotycznej. Mieszkańcy kamienicy urządzili sobie własne ogródki ogradzając się różnymi typami siatek, płotów, płotków w różnym stanie technicznym potęgując wrażenie zaniedbanego terenu.

Na posesji stoją nieużytkowane toalety sprzed kilkudziesięciu lat, w stanie bardzo złym, grożącym zawaleniem i będące siedliskiem dla wielu gryzoni.

Podwórko jest nierówne i nieutwardzone. O wspólną przestrzeń mieszkańcy dbają wspólnymi siłami, starają się je urządzać: starymi meblami, czy ławkami zrobionymi z palet.

Wspólna przestrzeń wykorzystywana jest również jako miejsce wyprowadzania psów- ten sam teren służy pod miejsca postojowe dla aut jak i plac zabaw dla dzieci.

Na tyłach działki rośnie drzewo z pękniętym w połowie pniem, które stwarza niebezpieczeństwo dla mieszkańców. Tam też znajdują się drewnutnie jak i własnej konstrukcji szopy na narzędzia i sprzęt ogrodniczy.

ULICA WOJSKA POLSKIEGO 9

KAMIENICĘ ZAMIESZKUJE 19 OSÓB, W 4 LOKALACH



Foto., www.ukosne.pl

Wśród głównych bolączek mieszkańcy wymieniali: ciągły kurz na podwórku kiedy jest sucho, w trakcie deszczowych dni deszczówka spływa do szamba i zalewa klatkę schodową w związku z brakiem odwodnienia terenu.

Grupa sąsiedzka skonfliktowana co powoduje wzajemną niechęć i nieposzanowanie wzajemnej pracy włożonej w podwórko i kamienicę.

Podwórko jest nierówne i nieutwardzone. Wspólna przestrzeń wykorzystywana jest również jako miejsce wyprowadzania psów- ten sam teren służy pod miejsca postojowe dla aut jak i plac zabaw dla dzieci. Działka ma służebność przejazdu do działki na tyłach posesji.

ULICA 3 MAJA 41

KAMIENICĘ ZAMIESZKUJE 30 OSÓB, W 10 LOKALACH



Foto., www.ukosne.pl

Mieszkańcy głównie akcentowali, iż warunki mieszkaniowe są złe: bałagan na klatce schodowej, brak centralnego ogrzewania, libacje alkoholowe odbywające się na klatce czy brak oświetlenia na klatce schodowej i podwórku. O podwórku również nie wypowiedzieli się pozytywnie: nie czują się bezpiecznie, gdyż nie ma domofonów i brama jest ciągle otwarta, co powoduje obecność osób trzecich na podwórku i częste bójkі osób pod wpływem alkoholu.

Podwórko podzielone jest na część na której parkują samochody i część, gdzie znajdują się ogródki mieszkańców (każdy ma swoją małą odgradzoną siatką przestrzeń). Brak miejsca do wspólnego przesiadywania i integracji. Brak wspólnego miejsca zabaw dla dzieci.

ULICA KOLSKA 23-25

KAMIENICĘ ZAMIESZKUJE 17 OSÓB, W 8 LOKALACH



Foto., www.ukosne.pl

Kilkanaście lat temu mieszkańcy byli zintegrowani i dbali o podwórkę. W chwili obecnej nastąpiło pogrupowanie mieszkańców i zaniedbanie wspólnego terenu. Mieszkańcy czują się bezpiecznie na swojej przestrzeni (choć czasami zamykają na klucz klatki schodowe z obawy przed przechodniami). Duża część podwórka jest nieużytkowana i zapuszczona - jest to miejsce przejazdu aut jak i mini boisko dla dużej grupy dzieci tam zamieszkałej.

Na podwórku znajdują się stare szopy, które nadają się do rozbiórki.

Brak miejsca do wspólnego przesiadywania i integracji. Brak wspólnego miejsca zabaw dla dzieci.

JAKIE SĄ MARZENIA MIESZKAŃCÓW?

W WIĘKSZOŚCI MAJĄ PODOBNE CELE: WYRÓWNANIE I UTWARDZENIE POWIERZCHNI, ZASIANIE ZIELENI CZY STWORZENIE BEZPIECZNEGO PLACU ZABAW. PODCZAS ROZMÓW UWYDATNIŁY SIĘ RÓWNIEŻ MARZENIA DOTYCZĄCE ŻYCIA W KAMIENICACH, JAK PODŁĄCZENIA DO CIEPLIKA MIEJSKIEGO, CZY ODNOWIENIE ELEWACJI PRZY JEDNOCZESNYM ODGRZYBIENIU BUDYŃKÓW.



Foto., Emilia Wasielewska

PODWÓRKO PRZY ULICY MICKIEWICZA 20

Na podwórku mieszkańcom marzy się:

Kostka brukowa do śmietnika i drewni
Wyburzenie starych toalet
Wszystko, to co poprawi estetykę

Mieszkańcy chcieliby bezpiecznie i przyjemnie spędzać czas wolny, odpocząć na ławce, na powietrzu, na słońcu (stół lub stółty, miejsce na grill / ognisko).

PODWÓRKO PRZY ULICY KOLSKIEJ 23 I 25

Na podwórku lokatorom marzy się:

Plac zabaw dla dzieci, mini boisko
Miejsce, gdzie można aktywnie spędzać czas. Bezpieczne miejsce, z którego będą mogły skorzystać dzieci, by spędzić aktywnie czas.

Mieszkańcy chcieliby plac zabaw (urządzenia do zabaw dla dzieci), stojak na rowery.

PODWÓRKO PRZY ULICY KALISKIEJ 20

Na podwórku mieszkańcom marzy się:

Ogrodzony plac zabaw

Dużo zieleni

Utwardzenie terenu kostką brukową

By podwórko było czyste, bez psich nieczystości w miejscu, gdzie bawią się dzieci, a także bezpieczne.

Mieszkańcy chcieliby utwardzone miejsce do parkowania samochodów

PODWÓRKO PRZY ULICY 3 MAJA 41

Na podwórku mieszkańcom marzy się:

Plac zabaw dla dzieci. Żeby nie chodzić po błocie jak do tej pory, by budynek wyglądał jak dom zamieszkały a nie jak slumsy. Miejsce gdzie można usiąść i porozmawiać na świeżym powietrzu.

Głównie mieszkańcy chcieliby bezpiecznie i przyjemnie spędzać czas wolny

PODWÓRKO PRZY ULICY WOJSKA POLSKIEGO 9

Na podwórku mieszkańcom marzy się:

basen, utwardzony wjazd na posesję, chodnik, trzepak.

Kostka brukowa od wjazdu do bramy i szopek.

Odprowadzenie deszczówki, żeby nie wpływała do klatki podczas deszczy.

Głównie mieszkańcy chcieliby miejsce na wspólny ogródek, na grill / ognisko;

stojak na rowery i zielone, zadbane tereny.



PROJEKTOWANIE PRZESTRZENI – WARSZTATY

PRZEPROWADZONA ANKIETA I BEZPOŚREDNIE ROZMOWY Z MIESZKAŃCAMI BYŁY ELEMENTEM DIAGNOZY, KTÓRA POZWOLIŁA NA KOLEJNY ETAP- WARSZTATY.



Foto, Emilia Wasielewska

Spotkania i warsztaty skierowane były do mieszkańców podwórek znajdujących się na obszarze rewitalizacji „Starówka”, tj. przy ul.: Kaliska 20, Kolska 25 i 23, Mickiewicza 20, Wojska Polskiego 9, 3 Maja 41. W okresie od listopada do grudnia, Zostało przeprowadzonych 12 spotkań i warsztatów dla mieszkańców podwórek objętych projektem, w wyniku których w sposób naturalny wyłonieni zostali liderzy 2 podwórek.

Pomimo animacji na 5 podwórkach, wielokrotnych spotkań i rozmów z mieszkańcami od drzwi do drzwi, osobistych zaproszeń na warsztaty, wywieszania zaproszeń na wszystkich drzwiach wejściowych w pięciu kamienicach, na pierwsze spotkanie przyszli przedstawiciele jednej kamienicy, na drugim byli przedstawiciele z dwóch podwórek (ul. Mickiewicza 20 oraz ul. Kaliska 20). W kolejnych warsztatach uczestniczyli tylko mieszkańcy z tych 2 podwórek ul. Mickiewicza 20 oraz ul. Kaliska 20.

Mieszkańcy trzech pozostałych kamienic (ul. Kolska 25, ul. 2 Maja 41 oraz ul. Wojska Polskiego 9) otrzymali dodatkową szansę i możliwość uczestniczenia w warsztacie integracyjno – projektowym zorganizowanym w dniu 17 listopada 2018r. Jednak nikt nie skorzystał z tej szansy i nie pojawił się na spotkaniu. W związku z tym 20 listopada 2018r. Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych wystosowało prośbę o zmiany w projekcie, by na dalszym etapie pracować tylko z mieszkańcami ulic Mickiewicza 20 i Kaliskiej 20. Zleceniodawca (Urząd Miasta) przychylił się do zaproponowanych zmian.

BEZ LIDERA NIE MA ZMIAN

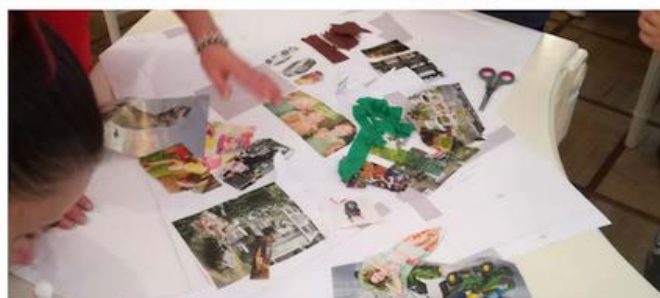


Foto., Emilia Wasielewska

ABY ZAINSPIROWAĆ MIESZKAŃCÓW DO DZIAŁANIA:

- potrzeba długofalowych starań, których celem będzie rozbudzenie aktywności mieszkańców i świadomości, gdyż bez nich te zmiany się nie zdarzą
- nagradzać zaangażowane osoby

O wyborze podwórek biorących udział w procesie zagospodarowania zdecydowało zaangażowanie mieszkańców w działania warsztatowe.

Liderzy z kamienic przy ulicach: Mickiewicza 20 i Kaliskiej 20, jako jedyni byli obecni na wszystkich spotkaniach. I dzięki nim zmiany zadziały się właśnie przy ich kamienicach.



PRZEBIEG REALIZACJI WARSZTATÓW

W SPOTKANIACH UCZESTNICZYLI PRZEDSTAWICIELE MIESZKAŃCÓW KAMIENIC PRZY UL. KALISKIEJ 20 I MICKIEWICZA 20, UCZNIOWIE TECHNIKUM ARCHITEKTURY KRAJOBRAZU PRZY ZESPOLE SZKÓŁ BUDOWNICTWA I KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO IM. EUGENIUSZA KWIATKOWSKIEGO W KONINIE ORAZ PRZEDSTAWICIELE URZĘDU MIEJSKIEGO W KONINIE.

WARSZTAT 1

Celem warsztatu była integracja grupy oraz rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, rozwijanie umiejętności pracy w grupie, zapoznanie z technikami twórczego myślenia.

Efektem tego spotkania była integracja oraz stworzenie wstępnej listy potrzeb i oczekiwań mieszkańców, związanych z ich funkcjonowaniem w podwórkowej przestrzeni.

Miejsce – Sala Ratuszowa, ul. Wiosny Ludów 6

Liczba uczestników – 6 osób, w tym:

- dwu osobowa delegacja z ul. Kaliskiej 20
- 2 osoby z Wydziału Rozwoju Gospodarczego
- 2 osoby prowadzące warsztat.

Foto., Emilia Wasielewska

PRZEBIEG REALIZACJI WARSZTATÓW

WARSZTAT 2

Celem warsztatu była integracja grupy oraz poznanie uwarunkowań prawnych, zapisów miejskich dokumentów o charakterze strategicznym, planistycznym, programowym i możliwości ingerencji w zagospodarowanie przestrzenne na obszarze rewitalizacji „Starówka” w strefie ochrony zabytków.

Miejsce – Centrum Organizacji Pozarządowych w Koninie, ul. 3 Maja 1-3

Liczba uczestników – 11 osób, w tym:

- dwie dwuosobowe delegacje z ul. Kaliskiej 20 oraz ul. Mickiewicza 20
- 2 przedstawiciele PGKiM
- 3 osoby z Wydziału Rozwoju Gospodarczego
- 1 osoba z Wydział Urbanistyki i Architektury
- 1 osoba z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków Delegatura w Koninie
- 1 osoba prowadząca warsztat + opiekunka projektu.



Foto., Emilia Wasielewska

WARSZTATY 3 | 4



Foto., Emilia Wasielewska

Celem warsztatu była integracja grupy oraz samodzielne zaprojektowanie podwórek dzięki zebranej wcześniej liście potrzeb mieszkańców. Zaprojektowane moodboardy te będą punktem wyjścia dla dalszych warsztatów z młodzieżą technikum architektury krajobrazu. Projektowanie podwórek odbywało się przy aktywnym udziale niepełnoletnich i pełnoprawnych mieszkańców użytkowników podwórek .



Miejsce – Sala Herbowa w Ratuszu Urzędu Miejskiego w Koninie

Liczba uczestników – 12 osób, w tym:

- 2 mieszkańców podwórka przy ul. Kaliskiej 20
- 6 mieszkańców podwórka przy ul. Mickiewicza 20, w tym 3 osoby niepełnoletnie
- 2 osoby z Wydziału Rozwoju Gospodarczego
- 2 współprowadzące warsztat.

WARSZTAT 5



Foto, Emilia Wasielewska

Celem warsztatu była integracja uczestników projektu wraz z uczniami ZSBiKZ jak i przedstawienie inspiracji w zakresie organizacji podwórka i jego zagospodarowania. Mieszkańcy kamienic przy ul. Mickiewicza 20 i ul. Kaliskiej 20 z kolei przedstawili swoje tablice inspiracji wykonane na wcześniejszych warsztatach. W dalszej części uczestnicy spotkania podzielili się na 2 grupy i wspólnie dyskutowali o potrzebach oraz możliwościach projektowanej przestrzeni.

Miejsce – COP w Koninie, ul. 3 Maja 1-3

Liczba uczestników – 12 osób, w tym:

- 2 mieszkańców podwórka przy ul. Kaliskiej 20
- 1 mieszkaniec podwórka przy ul. Mickiewicza 20,
- 3 osoby z Wydziału Rozwoju Gospodarczego
- 1 prowadząca warsztat

· 2 nauczycieli z Zespołu Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie

13 uczniów technikum architektury krajobrazu przy Zespole Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie.



WARSZTATY 6 I 7



Foto., Joanna Szymczak

Warsztat miał na celu poznanie terenu, zaznajomienie się z użytecznością poszczególnych części podwórza jak i poznanie zwyczajów mieszkańców w celu zaprojektowania użytecznej dla mieszkańców przestrzeni.

Miejsca – podwórko przy ul. Mickiewicza 20 oraz przy ulicy Kaliskiej 20

Liczba uczestników – 14 osób, w tym:

- 1 mieszkaniec ul. Kaliskiej 20
- 3 mieszkańców ul. Mickiewicza 20
- 8 przedstawicieli szkoły ZSBiKZ im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie
- 2 przedstawicieli UM Konin, Wydział Rozwoju Gospodarczego
- 1 prowadząca spotkanie.



WARSZTATY 8 I 9



Foto., Joanna Szymczak

Warsztat miał na celu zebranie wszystkich pomysłów, zaprojektowanie i zaaranżowanie dwóch podwórek przy współudziale mieszkańców, młodzieży z ZSB oraz architekta. Projekty te będą punktem wyjścia dla wizualizacji aranżacji podwórek przez architekta. W trakcie warsztatu fotograf – kamerzysta nagrywał materiał do filmu promującego projekt.



Miejsce – Zespół Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie, ul. Budowlanych 6

Liczba uczestników – 21 osób, w tym:

- 1 mieszkaniec ul. Mickiewicza 20
- 2 przedstawicieli ul. Kaliskiej
- 13 przedstawicieli szkoły ZSBiKZ im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie
- 2 przedstawicieli UM Konin, Wydział Rozwoju Gospodarczego
- 1 Przedstawicielka UP
- 1 prowadząca spotkanie
- 1 fotograf – kamerzysta

WARSZTATY 10 I 11

Spotkania miały na celu zaznajomienie się mieszkańców ul. Mickiewicza 20 oraz Kaliskiej 20 z pracą fotografa-kamerzysty, który przedstawił aspekty storytellingu - naturalnej metody wymiany doświadczeń ludzi, i opowiadania historii w kontekście zmian na podwórkach.

Miejsce - podwórko przy ul. Kaliskiej 20, podwórko przy ul. Mickiewicza 20,

Liczba uczestników - 7 osób, w tym:

- 1 mieszkaniec ul. Mickiewicza 20
- 2 przedstawiciele ul. Kaliskiej
- 2 przedstawiciele UM Konin, Wydział Rozwoju

Gospodarczego

- 1 prowadząca spotkanie



Foto., Joanna Szymczak

WARSZTAT 12

Na spotkaniu architekta krajobrazu zaprezentowała komputerowe wizualizacje opracowane na podstawie wcześniejszych tablic inspiracji mieszkańców i projektów uczniów.

Opracowane wizualizacje posłużyły do objaśnienia zakresu potrzeb mieszkańców i planowanych zmian na podwórkach.

Miejsce - Urząd Miejski w Koninie, Plac Wolności 1

Liczba uczestników - 26 osób, w tym:

- 1 przedstawiciel ul. Kaliskiej 20
- 1 przedstawiciel ul. Mickiewicza 20
- 12 przedstawiciele ZSBIKZ im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie
- 1 przedstawiciel Centrum Organizacji Pozarządowych
- 1 przedstawiciel PGKiM
- 1 przedstawiciel Młodzieżowego Domu Kultury
- 8 przedstawiciele UM Konin, wydziały Architektury, Rozwoju Gospodarczego, Spraw Lokalowych
- 1 architekt krajobrazu

WIZUALIZACJA PODWÓRKA PRZY UL. KALISKIEJ 20



Projekt, Oktawia Mikuła

GLÓWNE ELEMENTY ZAWARTE W KONCEPCJI

- Utwardzenie części podwórka kostką brukowej.
- Uporządkowanie i stworzenie pięknego i bezpiecznego miejsca zabaw dla dzieci, które będzie odgrdzone od reszty podwórka, by zapewnić jak największe bezpieczeństwo.
- Posadzenie drzew przy placu zabaw.
- Zasianie roślinności wzdłuż kamienicy.
- Postawienie stojaków na rowery
- Zagospodarowanie terenu na tyłach kamienicy z miejscem wypoczynku i relaksu.



WIZUALIZACJA PODWÓRKA PRZY UL. MICKIEWICZA 20



GŁÓWNE ELEMENTY ZAWARTE W KONCEPCJI

Projekt, Oktawia Mikuła

- Utwardzenie części podwórka kostką brukową.
- Usunięcie zdewastowanych, starych toalet.
- Stworzenie miejsca na kosze na śmieci.
- Posianie trawy.
- Uporządkowanie tylnej części podwórka i przeniesienie tam kojca dla psa.
- Zdemotowanie płotków oddzielających ogródki mieszkańców i stworzenie jednego wspólnego miejsca do odpoczynku.
- Postawienie altanki.



PRZEOBRAŻENIA KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA

Wytworzone wizje przeobrażeń podwórek są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Jednakże przy realizacji musieliśmy uwzględnić budżet, który wynosił tylko/aż 9.000,00 zł na jedno podwórko. Tylko, jeżeli chcielibyśmy utwardzić teren. Aż, jeżeli zajmiemy się tylko nasadzeniem zieleni i odnowieniem ławek. Ze względu na położenie obydwu podwórek w strefie zabytkowej konińskiej Starówki na jakiegokolwiek zmiany potrzebna była zgoda konserwatora zabytków. Podczas pierwszych spotkań w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Koninie uzyskaliśmy

informacje, iż przy utwardzaniu niezbędnym jest również odwodnienie terenu, co znacznie wpływa na koszty. Łączne koszty prawidłowego odwodnienia i utwardzenia podwórka to średnio 350.000,00 zł. Dlatego też wraz z mieszkańcami zaczęliśmy poszukiwać innych rozwiązań spełniających ich oczekiwania m.in. pojawiły się pomysły na żwir czy kamień łupany. Pomysłów mieszkańcy mieli dużo, jednakże w wszystkie one nie były akceptowane przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, delegatura w Koninie.

PRZYPOMNIJMY

Główną potrzebą jaką podkreślali mieszkańcy obydwu podwórek było pozbycie się dziur i błota na terenie wokół kamienic. Ze względu na panujący bałagan na podwórkach, mieszkańcy chcieli oczyścić i wyrównać teren podwórek a także utwardzić nawierzchnię tak by w przyszłości problemy się nie powtarzały.



Foto, Emilia Wasielewska

Znalezienie kompromisu pomiędzy wizją mieszkańców a uzyskaniem zgody na planowane zmiany trwało bardzo długo. Dwukrotnie etap przygotowania wypracowanych koncepcji był przedłużany i zakończył się dopiero 9 kwietnia 2019 r. Przy opracowywaniu zmian na terenie zabytkowym należy pamiętać, iż:

- wprowadzane zmiany muszą uwzględniać zabytkową historię podwórek,
- teren utwardzenia musi być zgodny z wymaganiami dot. utrzymania odpowiedniej powierzchni terenów zielonych (min. 30% całkowitej powierzchni podwórka),
- sposób utwardzenia musi odzwierciedlać klimat zabytkowy podwórka (odpowiedni rodzaj materiału, z którego powinno zostać wykonane utwardzenie).

ZMIANY

W naszym przypadku jedyną możliwością utwardzenia była kostka brukowa. I w przypadku podwórka przy ulicy Mickiewicza 20 udało się uzyskać pozytywną opinię konserwatorską. Jednakże teren utwardzony to mała kropla w morzu potrzeb mieszkańców, gdyż udało się utwardzić tylko 50 m². Podwórko przy ulicy Kaliskiej 20 przeszło ogromną zmianę wizji od początkowej, która była przedstawiona konserwatorowi zabytków do ostatecznej. Mieszkańcy odeszli od utwardzenia podwórka i uzyskali zgodę na uporządkowanie terenu placu zabaw a także częściowe ogrodzenie zielenią – dereniem białym.

REALIZOWANE KONCEPCJE ZMIAN NA PODWÓRKACH WYPRACOWANE WSPÓLNIE PRZEZ MIESZKAŃCÓW I ZESPÓŁ ANIMATORÓW

Ul. Mickiewicza 20

utwardzenie powierzchni przy posesji
uporządkowanie terenów zielonych w tym
likwidacja płotków dzielących podwórko
nowe nasadzenia na terenach zielonych.

Celem jest stworzenie miejsca do
wspólnego odpoczynku i zwiększenie
zaangażowania mieszkańców na rzecz
podwórka.

Ul. Kaliska 20

częściowe odgrodzenie żywopłotem z
derenia białego miejsca zabaw dla dzieci
uporządkowanie terenów zielonych w tym
nowe nasadzenia

Prace te mają zwiększyć bezpieczeństwo
bawiących się tam dzieci i służyć
zwiększeniu integracji sąsiedzkiej.

ZAANGAŻOWANIE LIDERÓW

Liderzy, którzy zostali wyłonieni w trakcie warsztatów wykonali ogrom pracy. Byli łącznikiem pomiędzy mieszkańcami a urzędami. Wielokrotnie musieli wykazywać się niezwykłą cierpliwością i wytrwałością. To dzięki ich zaangażowaniu podwórka przeszły niezwykle przeobrażenia. Udało się im uzyskać zgody oraz pomoc Urzędu Miasta i PGKiM przy pracach podwórkowych, na które nie było zarezerwowanych funduszy.

W okresie styczeń – marzec 2019 r.:
Liderzy z kamienicy przy ulicy Kaliskiej 20 uzyskali zgodę na wycinkę chorych drzew na terenie swojego podwórka. Wystali pisma do Prezydenta Miasta Konina dot. pozyskania nowej piaskownicy, uporządkowania placu zabaw i rozbiórki donicy, do PGKiM o możliwość zaangażowania się w postawienie ogrodzenia.
Liderzy z kamienicy przy ulicy Mickiewicza 20 uzyskali zgodę na wycinkę chorego drzewa a także rozbiórkę starych, zdewastowanych toalet grożących zawaleniem.

BUDŻET OBYWATELSKI

Liderzy podwórek wraz z pracownikami Stowarzyszenia Na Rzecz Spółdzielni Socjalni wspólnie napisali również projekty do Konińskiego Budżetu Obywatelskiego na 2020 rok uwzględnijące dalsze prace na podwórkach jak i w najbliższym otoczeniu kamienicy.

WIDEO

Reportaż z projektu do obejrzenia na stronie www.rewitalkonin.pl



Foto: Emilia Wasielewska

KONIEC PROJEKTU NIE OZNACZA KOŃCA PRAC



Foto, Emilia Wasielewska

Zadanie „PODWÓRKO – NASZA WSPÓLNA PRZESTRZEŃ”, którego celem było wzmocnienie lokalnych więzi i poczucia przynależności do wspólnoty, a także podjęcie działań na rzecz poprawy jakości i atrakcyjności wspólnych przestrzeni udało się zrealizować w pełni. Okres współpracy miał wiele odcieni. Były chwile zwątpienia, kiedy kolejne propozycje zmian były odrzucane w urzędach a także chwile radości i zaangażowania, kiedy mieszkańcy wiedzieli czego chcą i, że wspólnie mogą to osiągnąć.

Elementem dodanym było ogromne zaangażowanie liderów podwórek, którzy oprócz środków finansowych, które mogli wykorzystać na zmiany, wspólnie wypracowali drogi porozumienia z zarządcą terenów i zrobili wiele ponad finansowe możliwości projektu. Zadanie pokazuje, iż przy chęci współpracy urzędników z mieszkańcami mogą powstawać piękne miejsca, o które mieszkańcy będą dbać w przyszłości.

REKOMENDACJE

PODWÓRKA



Foto, Emilia Wasielewska

Zakładając działania projektowe należy pamiętać, że mieszkańcy z którymi chcemy przeprowadzić zmiany mogą nie chcieć się angażować pomimo wielokrotnych animacji i spotkań. Warto więc podjąć próby pobudzenia do działania na większej ilości podwórek, niż przewidują możliwości finansowe projektu.

Jeżeli zdarzy się tak, iż wszystkie podwórka będą chętne do działania to można przeprowadzić konkurs i głosowanie, w toku których wygrane projekty otrzymają finansowanie na zmiany i przeobrażenia.

Przestrzeń podwórkowa dostosowana do potrzeb wszystkich mieszkańców to trudny do pogodzenia proces, szczególnie gdy na jednej przestrzeni każdy mieszkańców ma inne potrzeby i oczekiwania. Podwórka są miejscem życia i aktywności mieszkańców gdzie wielokrotnie trzeba pogodzić interesy różnych grup wiekowych, mieszkańców z różnym stażem zamieszkania o wszelakich zainteresowaniach. Pomimo tego przy kształtowaniu przestrzeni należy brać pod uwagę jak najszerszą grupę osób.

REKOMENDACJE

LIDER



Foto, padrian, Pixabay

Długofalowa i bliska współpraca animatorów z liderami kamienic wydaje się to oczywistością, ale by się ziściła lider musi się ujawnić.

Projekt ukazał, jak wiele mogą zrobić mieszkańcy jeżeli mają dobrego lidera. Lider jest pionierem zmian i bez niego działania się nie odbędą. Powinna to być osoba, która zna wszystkich mieszkańców, ma własne zdanie i potrafi go bronić, jednocześnie potrafi porozumieć się z osobami w różnym wieku i o różnych poglądach.

Pojawienie się lidera powinno być naturalnym etapem w działaniach. Jeżeli na podwórku nie uwidoczni się żadna osoba, która będzie angażować pozostałych mieszkańców – zmiany się nie zadzieją. Co ukazał nam brak zainteresowania na pozostałych 3 podwórkach. Lider musi się sam wyłonić, nie możemy go wskazać.

REKOMENDACJE

KADRA



Foto, Canva

Kadra projektowa powinna mieć doświadczenie w kontakcie z osobami o różnym sposobie życia i światopoglądzie, posiadać umiejętność prowadzenia otwartego dialogu i reagowania na nagłe, niespodziewane sytuacje.

Niezwykle ważna jest umiejętność aktywnego słuchania i nieoceniać a podczas spotkań nie opowiadać się po jakiegokolwiek stronie.

Do projektu powinny zostać wybrane odpowiednie osoby budzące zaufanie już od pierwszego kontaktu.

Dodatkowo ważnym jest by na spotkaniach na podwórkach brali udział kierownicy wysokiego szczebla różnych wydziałów urzędu gminy gdyż to oni określają kluczowe wyzwania związane z działaniem urzędu na rzecz mieszkańców.

Pomiędzy animatorami/kadrą projektu a mieszkańcami/liderami musi zrodzić się wzajemne zaufanie i poszanowanie. Bez wspólnego zaangażowania i dopasowywania się niemożliwym byłoby przeprowadzenie zmian.

REKOMENDACJE

CZAS



Foto, Canva

Istotnym elementem każdego projektu są ramy czasowe, których niejednokrotnie nie byliśmy w stanie zrealizować. Było to spowodowane zarówno niefortunnym rozpoczęciem projektu (na jesień) jak i wielowątkową procedurą otrzymania pozytywnej opinii Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, delegatura w Koninie na planowane przeobrażenia.

Od pierwszego spotkania z konserwatorem zabytków do uzyskania zgody minęły 3 miesiące. W projekcie założyliśmy na ten etap tylko miesiąc. Należy pamiętać, iż urzędy mają swoje procedury, których muszą się trzymać i ostrożnie planować czas poświęcony na dopracowywanie koncepcji zagospodarowania podwórek.

REKOMENDACJE

ELASTYCZNOŚĆ



Wizualizacja, Oktawia Mikula

Miasta, które w przyszłości będą myślały o przeprowadzeniu podobnych projektów powinny pamiętać by być elastycznym i dawać wykonawcy możliwość dostosowania projektu do rzeczywistego zaangażowania beneficjentów. Nie wiedząc jakie są potrzeby mieszkańców i jakie przeobrażenia będą miały miejsca – niezwykle istotnym jest, aby każda zmiana w projekcie została przedyskutowana wszystkie zaangażowane strony i wspólnie ustalono nowy harmonogram projektu.

Dzięki zbudowanej relacji opartej na zrozumieniu, współpracy pomimo wielu rewizji nasz projekt "Podwórko- nasza wspólna przestrzeń" udało się w pełni, zostawiając po sobie pięknie przeobrażone podwórka i zintegrowane społeczności sąsiedzkie.

Przyjęte metody pracy pozwoliły na wypracowanie rozwiązań godzących dążenia mieszkańców z możliwościami projektu. Jednocześnie działania te miały wartość edukacyjną dla wszystkich zaangażowanych stron.

KONIN

W KONINIE ISTNIEJE BARDZO DUŻA POTRZEBA REALIZACJI PROJEKTÓW WPŁYWAJĄCYCH NA INTEGRACJĘ I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

Jest wiele kamienic i podwórek zaniedbanych i pozostawionych samych sobie. Jest to przestrzeń, w której lokalne NGO mają wiele możliwości. Przemawia za tym znajomość przez lokalne NGO terenu i specyfiki życia w Koninie. Miasto leży w centralnej części Polski. W sąsiedztwie miasta znajduje się węzeł komunikacyjny - łączący północ kraju z południem oraz wschodnią część z zachodnią. Konin w latach 1975-1999 był stolicą województwa, a po wejściu w życie reformy samorządowej miasto utraciło status wojewódzki i zostało siedzibą powiatu grodzkiego oraz stolicą powiatu ziemskiego.[1]

Tradycje pracy w dużych zakładach wytwórczych i ich przekształcenia a także zamykanie negatywnie przekłada się na przedsiębiorczość. Niski poziom przedsiębiorczości a zarazem bezrobocie są jednymi z najważniejszych problemów Konina.

Gwałtowność procesów gospodarczych i społecznych, wynikających z globalizacji i rozbicia dotychczasowych więzi społecznych, powoduje, że w kryzysie jest wiele państw, ale w Polsce nakładają się na to jeszcze skutki świeżych przemian ustrojowych.

W subregionie konińskim najsilniej dotknęły one powiat koniński i miasto Konin, które w 2014 r. znalazły się na pierwszym miejscu w Wielkopolsce pod względem poziomu bezrobocia.

Z poziomem bezrobocia silnie skorelowany jest poziom ubóstwa (współczynnik korelacji między wskaźnikami dla obu sfer wynosi 0,86). Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie z 2014 r. z pomocy społecznej korzystało 2898 mieszkańców miasta, z czego większość (79,1%) to osoby bezrobotne.[2]

[1] <http://www.konin.pl/index.php/historia.html>

[2] http://www.ipsir.uw.edu.pl/UserFiles/File/Katedra_Socjologii_Norm/TEKSTY/STRATEGIA_DIAGNOZA%5B1%5D.pdf



SEKTOR SPOŁECZNY

DUŻE ZNACZENIE DLA MIASTA MA ZAANGAŻOWANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NA RZECZ ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Organizacje pozarządowe to wszystkie te podmioty, które nie są organami lub jednostkami podległymi administracji publicznej (rządowej i samorządowej) a ich działalność nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku.

Według nas (animatorek) niemożliwym byłoby przeprowadzenie całego projektu tylko przez pracowników urzędu miejskiego.

Mieszkańcy terenów rewitalizowanych mogą mieć opory przed otwarciem się przed urzędnikami a osoby z zewnątrz, np. ze stowarzyszenia czy fundacji jawią im się jako osoby bezstronne.

Dodatkowo nie rzadko urzędnicy nie posiadają umiejętności facylitatorskich i moderowania burzliwych spotkań. Na wszystkich 5 podwórkach mieszkańcy na pierwszym spotkaniu skarżyli się na pracę urzędów i jednostek podległych urzędowi. Był to niezbędny czas, dzięki któremu wszystkie frustracje, problemy i żale zostały wysłuchane – dając stabilny grunt pod dalsze działania a atmosferze budowania wzajemnego zaufania. Jednocześnie praktycznie na każdym etapie podkreślane było iż specyfika projektu wymusza na mieszkańcach ich aktywność i odpowiedzialność za podwórko, za zmiany i za projekt. Jednocześnie należy podkreślić, iż udział pracowników Urzędu Miejskiego z różnych wydziałów w projekcie jest niezbędny, bo to z nimi formalnie także mieszkańcy uzgadniają wiele zmian i uzyskiwać niezbędne pozwolenia do prac. Jako pierwszy kontakt z mieszkańcami oraz działania animacyjne i warsztatowe muszą zostać przeprowadzone przez osoby niekojarzone z urzędem. Przez osoby z szeroko rozwiniętymi umiejętnościami miękkimi, komunikacyjnymi. Organizacje społeczne mogą być spoiwem łączącym mieszkańców z urzędnikami. Praca z mieszkańcami to czas wyczerpanej i owocnej pracy dla lokalnych organizacji pozarządowych, które mogą zarażać swoją pasją do aktywizacji w różnych obszarach życia. Wystarczy czasem porozmawiać a mieszkańcy sami będą kontynuować działania poprzez składanie lokalnych projektów. Istotna jest zatem również znajomość i wiedza dotycząca możliwości zdobywania dodatkowych środków finansowych, gdzie NGO są przodownikami.

Zachęcamy wszystkie organizacje pozarządowe do włączania się w projekty rewitalizacyjne, których celem jest aktywizacja i integracja mieszkańców na rzecz wspólnej przestrzeni. Po fazie intensywnej koncentracji uwagi na tym osiedlu przyszła pora na rozszerzenie pola działań również na inne miasta. A przestrzeni do odnowienia i uporządkowania na terenie Polski jest wiele. Widzimy ogromną potrzebę wdrażania na szeroką skalę podobnych projektów dalej.

*Joanna Szymczak
Emilia Wasielewska*

Tekst raportu: Joanna Szymczak, Emilia Wasielewska
Opracowanie graficzne i skład: Emilia Wasielewska
Zdjęcia: Joanna Szymczak, Emilia Wasielewska, Dorota Czerniejewska

Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

Projekty wizualizacji komputerowych Oktawia Mikuła
Projekt: II klasa technikum architektury, Zespołu Szkół Budownictwa
i Kształcenia Zawodowego im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie

Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa
Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe.
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>



Projekt Podwórko Nasza Wspólna Przestrzeń został zrealizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w formie powierzenia realizacji zadania publicznego przez Prezydenta Miasta Miasta Konina w ramach projektu „Rewitalizacja konińskiej Starówki – opracowanie lokalnego programu rewitalizacji na lata 2016-2023 wraz z modelowym pilotażem”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 w ramach konkursu Modelowa Rewitalizacja Miast Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.